

Kuopion neuvoloissa tulee ottaa käyttöön häkämittarit raskauden seurannassa

Suomessa odottavien äitien tupakointia ei ole onnistuttu vähentämään kuten muissa Pohjoismaissa. Odottavista äideistä tupakoi noin 15,5 % eli yhtä suuri osuus kuin 1980-luvun lopulla. Suurin ongelma on, että alle 20-vuotiaista joka toinen tupakoi.

Yleinen harhaluulo on, ettei äitien tupakointi ole iso ongelma. Kuitenkin vuosittain lähes 10 000 sikiötä altistuu kohdussa nikotiinille, häkäkaasulle, raskasmetalleille ja muille tupakansavun yhdisteille. Myrkylliset yhdisteet aiheuttavat sikiölle jatkuvaa hapenpuutetta.

Raskauden aikainen tupakointi

- altistaa sikiön kasvuhäiriöille, lisää ennenaikaisen synnytyksen, istukan ennenaikaisen irtoamisen ja etisen istukan vaaraa
- aiheuttaa ongelmia myös vastasyntyneelle (vieroitusoireet)
- nostaa kätkytkuoleman riskin viisinkertaiseksi
- altistaa lapsen oppimishäiriöille, uni- ja keskittymishäiriöille sekä ylivilkkaudelle kouluiässä
- altistaa lapsen astmalle ja allergioille

Muun muassa Lääkärit tupakkaa vastaan -verkosto, Suomen Gynekologiyhdistys, Kättilöliitto ja Terveystieteiden tutkimuskeskus ovat esittäneet, että kaikkiin Suomen **neuvoloihin tulee hankkia häkämittarit ja että uloshengitysilman häkäpitoisuuden mittaaminen tulee kuulua äitiyshuollon rutiineihin**. Odottavan äidin uloshengitysilman häkäpitoisuuden mittaaminen on nopea ja helppo keino osoittaa äidille tupakoinnin aiheuttama veren häkäpitoisuuden nousu ja sikiön heikentyneet hapensaanti.

Häkämittareiden käytöstä on kansallisesti sekä kansainvälisesti hyviä kokemuksia tupakoinnin lopettamisen tukemisessa. Esimerkiksi Kiuruvedellä kaikki odottavat äidit puhallutetaan järjestelmällisesti. Kiuruvedellä tupakoivien äitien määrä on pudonnut merkittävästi. Lisäksi muun muassa Hämeenlinna haluaa vauvansa savuttomiksi ja taata näin uusille kuntalaisille paremmat lähtökohdat elämään. Meillä häkämittarit totuttaisivat *hyvän elämän pääkaupunki* -strategiaa.

Ensimmäinen terveydenhoitajalla ja lääkäriellä käynti alkuraskaudessa on tupakoivan äidin tärkein tapaaminen tupakoinnin lopettamisen kannalta. Häkämittari mittaa hengityksen häkäpitoisuutta ja sillä voidaan osoittaa äidille, että äidin tupakoidessa myös sikiö tupakoi. Mittarin teho perustuu siihen, että sen avulla äiti tai isä näkevät konkreettisesti, millaisia riskejä heidän tupakointinsa sikiölle aiheuttaa.

Kuopion neuvolat ovat saaneet lahjoituksina muutamia häkämittareita Kuopio-Kallaveden Rotaryklubilta (yhden mittarin arvo noin 400€). Lahjoituksilla saadut mittarit eivät kuitenkaan riitä systemaattiseen, kaikkien raskaana olevien puhallutukseen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme että,

Kuopion kaikkiin äitiysneuvoloiden toimipisteisiin hankitaan häkämittarit, jotka otetaan osaksi raskauden ajan neuvolaseurantaa. Tupakoiville äideille ja heidän kumppaneilleen sekä raskautta suunnitteleville perheille tarjotaan apua tupakoinnin lopettamiseksi.

The block contains several handwritten signatures in blue ink. From left to right, the signatures are: 'Matti Bergman', 'Pellk', 'Lina Väistö', 'Aurora', 'Lauka', 'E. L.', 'Lääkäri Heijö', 'Jouko Savolainen', and 'Lina Linn'. The signatures are written in a cursive style.

Ja J...
A... P...

Kauro Kontet

Laura P...

Ulla N...

Matti Saich

Arja P...

Kauro J...

Hana Ha...

B...

Ulla M...

M...

P...

J...

Ulla P...

Kalle B...

Laura M...

MARKUS JUUKAINEN

~~Ulla P...~~
K...

Majana U...

U...

P...

Ulla U...